

آموزش سری کتابهای
اسکیس ۳ خشت اول ۴

طراحی حجم و فرم
آموزش گام به گام احجام
معماری، طراحی شهری، معماری منظر

مؤلفین: دکتر مرتضی صدیق - مهندس محمد پیله‌ور - مهندس زهرا زمانی
ویرایش علمی و هنری: سید باقر حسینی

KALHOR PUBLISHING HOUSE

تقدیم به بزرگترین معلم زندگی ، پدرم
که دیدن و یادگرفتن را به من آموخت.

با تشکر از زحمات بی دریغ
مرحوم مهندس محمد قهوه‌ای
و استاد توانمند مهندس محمد پیله‌ور
که با آموزش‌های بی دریغ خود راه آموختن را برای من رهنمون شدند.

و در آخر
با تشکر از دانشجویان عزیز که در مسیر تدوین و تألیف این کتاب مرا یاری نمودند:
- مهندس زهرا ارغوانی نیکو
- مهندس سمانه ارغوانی نیکو
- مهندس دانیال صدیقی
- مهندس نوید یوسفی

مرتضی صدیق

طراحی حجم و فرم

آموزش گام به گام احجام

مؤلفین دکتر مرتضی صدیق، مهندس محمد پیله ور، مهندس زهرا زمانی
همکاران تألیف: سمانه ارغوانی نیکو و زهرا ارغوانی نیکو
ویرایش علمی و هنری: سید باقر حسینی
ویراستار: منصور احمدی

طراحی جلد: امیر فرید
صفحه آرایی و آماده سازی رایانه ای: اتلیه گرافیک کلهر
(فرزاد رجبی، محمد سمیعی فرد و مریم مرادیان)

لیتوگرافی: خجسته چاپ: سبزآرنگ
صحافی: سیمرغ
نوبت چاپ: اول ۱۳۹۰
شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۰-۶۸-۸۷۵۱-۹۶۴-۹۷۸
قیمت: ۱۸۵۰۰۰ ریال

انتشارات کلهر

تهران: تلفکس: (۰۲۱) ۶۶۹۷۳۰۳۳ و ۵
مشهد: چهارراه لشکر، مقابل بانک تجارت، فروشگاه کتاب کلهر
تلفن: ۸۹۵۴۳۴۴ - ۱ و ۸۵۳۲۶۳۲ فکس: ۰۳-۸۵۹۷۷۰۳-۵۱۱
www.kalhorbook.com E-mail: info@kalhorbook.com

سرشناسه: صدیق، مرتضی، ۱۳۵۵

عنوان و نام پدیدآور: طراحی حجم و فرم: آموزش گام به گام احجام، معماری، طراحی شهری، معماری منظر/مؤلفین مرتضی صدیق، محمد پیله ور، زهرا زمانی؛ همکاران تألیف سمانه ارغوانی نیکو، زهرا ارغوانی نیکو، ویراستار باقر حسینی.
مشخصات نشر: تهران: کلهر، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری: ۲۰۴ ص: مصور (رنگی).
فروست: کتابهای خشت اول: ۴. آموزش اسکیس: ۳.
شابک: ۰-۶۸-۸۷۵۱-۹۶۴-۹۷۸

فهرست نویسی: فیبا

عنوان دیگر: آموزش گام به گام احجام، معماری، طراحی شهری، معماری منظر.

موضوع: معماری -- طراحی

وضع: حجم سازی

شناسه افزوده: پیله ور محمد

شناسه افزوده: زمانی، زهرا، ۱۳۶۲ -

شناسه افزوده: ارغوانی نیکو، سمانه

شناسه افزوده: ارغوانی نیکو، زهرا

شناسه افزوده: حسینی، باقر، ۱۳۳۱ - ویراستار

رده بندی کنگره: ۴۱۳۹۰ ط ۴ص/ ۲۷۵۰ NA

مقدمه مؤلف

گاه دغدغه من تنها شنیدن جمله کوتاهی از استادم بود تا بدانم چگونه به حجم بیندیشم و چگونه حجمها، در نظرم شکل گیرند. حال فرصتی به دست آمد تا تمریناتی که استاد گاه به گاه به من توصیه می کرد و همچون رازی بین استاد و شاگرد بود، تدوین و تألیف کنم و راه زیبای آفرینش و خلاقیت را پیش روی دانشجویان شیفته طراحی قرار دهم.

می دانم هر تمرین، تنها گوشه ای از دید جامع طراحی حجم را به عرصه تمرین می کشد و این تمرینات هم، تنها توصیه های استاد پیر معماری نیست. و باز هم می دانم مسیر هزار فرسنگی از گام کوتاه و ناقص جلوی پایمان شروع می شود.

مرتضی صدیق

مدرس دانشگاه علم و صنعت ایران

فصل اول : الهام از ابنیه تاریخی	۷
فصل دوم : الهام از طبیعت	۲۵
فصل سوم : الهام از ابزار	۳۵
فصل چهارم : الهام گرفتن معماران از آثار یکدیگر	۴۷
فصل پنجم : الهام از امضاء	۵۷
فصل ششم : بهره‌گیری از قوانین در طراحی حجم	۶۹
۱. عملکرد	۷۲
۲. مفهوم	۸۱
۳. اقلیم	۸۸
۴. تدوین قوانین شخصی	۹۵
۵. قوانین معماران	۱۰۳
۶. قوانین سبک ها	۱۰۷
فصل هفتم : تأثیر گذاری سایت بر ترکیب حجم	۱۱۷
فصل هشتم : کلاژ آثار مدرن	۱۲۵
فصل نهم : سبک و سنگین	۱۳۹
فصل دهم : الهام گرفتن از آثار دیگر هنرمندان در سایر هنرها	۱۵۹
فصل یازدهم : طراحی معماری با استفاده از دیاگرامها	۱۶۷
فصل دوازدهم : طراحی بر اساس یک نما	۱۷۷